

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA DUPĂ BOTEZUL DOMNULUI

(Începutul propovăduirii Domnului)

SF. MC. TATIANA DIACONIȚA
ȘI EUTASIA

ÎNCEPUTUL PROPOVĂDUIRII DOMNULUI

Din Evanghelia care s-a citit astăzi, de la Matei cap. IV, înțelegem că Mântuitorul Hristos a plecat la propovăduire zicând: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor” (Matei 4, 17).

Cu botezul Domnului în Iordan începe activitatea publică a Mântuitorului Hristos. Până atunci, El a trăit viața modestă a locuitorilor din Galileea. Dar din momentul în care Sfântul Ioan Botezătorul îl face „arătat lui Israel” (Ioan 1, 31), Iisus apare ca Lumina mult așteptată de omenirea care zăcea în întunericul păcatului și al necunoașterii de Dumnezeu. Sfântul Evanghelist Matei, prezentând începutul activității Domnului în „Galileea neamurilor”, adică unde s-ar fi așteptat mai puțin cei care disprețuiau pe locuitorii acestei regiuni cu populație amestecată, vede în această alegere împlinirea unei profeții a lui Isaia, despre lumina promisă „poporului care zăcea în întuneric” (Matei 4, 15-16).

Evangelistii țin să noteze că mesajul pe care îl proclamă Mântuitorul la începutul propovăduirii Sale reia întocmai unul dintre elementele esențiale ale mesajului Sfântului Ioan Botezătorul: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor”! Atât Sfântul Ioan Botezătorul cât și Mântuitorul cheamă la pocăință în legătură cu apropierea Împărăției lui Dumnezeu. Oamenii sunt chemați să se schimbe, să devină oameni noi, în vederea participării la o realitate care și ea apare a fi cu totul nouă și fără precedent, anume Împărăția lui Dumnezeu. La profeții vechi, împlinirea acestei făgăduințe apare mereu legată de Mesia și de lucrarea Sa. Nenumărate sunt profețiile mesianice care vorbesc despre instaurarea Împărăției mesianice, despre pacea și fericirea acestei Împărății. Chiar înainte de Pătimirile Sale, Mântuitorul poate vorbi despre Împărăția cerurilor ca despre o realitate deja prezentă. Cuvintele Sale, pline de adâncimi dumnezeiești, și minunile sale, cum oamenii niciodată n-au mai văzut, erau semne evidente ale apropierei în lumea noastră a acelei realități cu totul noi și minunate care este Împărăția lui Dumnezeu. Deci, până la Cincizecime, care înseamnă întemeierea Bisericii în chip văzut, Împărăția lui Dumnezeu este prezentă în lume în Însăși Persoana și lucrarea lui Hristos. De aceea, și despre cei care L-au primit pe El și cuvântul Său, Domnul spune că, deja, a lor este Împărăția cerurilor (Fericirile 1 și 8). Astfel, Împărăția cerurilor devine o realitate concretă în lume prin Biserică. Hristos este deja „Împărat al Împăraților”, un Împărat care are deja o Împărăție. Dar, în etapa prezentă a istoriei mântuirii, domnia lui Hristos se manifestă prin Biserică. „El este capul trupului, adică al Bisericii,

Cel ce este începutul, întâiul născut din morți, ca să fie El Cel dintâi întru toate” (Coloseni 1, 18). La sfârșitul lumii prezente, când toți vrăjmașii Săi vor fi fost supuși sub picioarele Sale, când moartea va fi nimicită și când întreaga creație va fi adusă sub un singur Cap, adică Hristos, când Biserica se va extinde și va cuprinde în ansamblul ei întreaga creație, atunci Împărăția lui Dumnezeu

va ajunge la desăvârșirea ei.

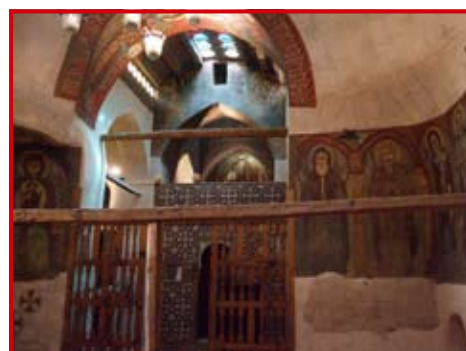
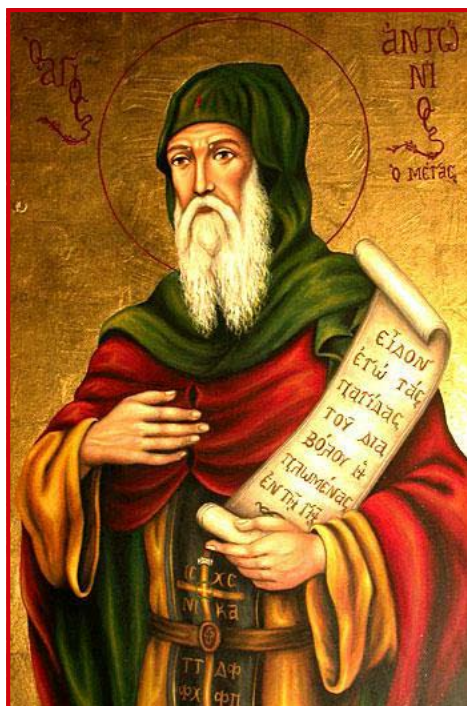
Se cuvine să știm că, prin Biserică, Împărăția lui Dumnezeu este deja a celor ce sunt ai lui Hristos, fiindcă în Biserică noi suntem deja în Împărăția lui Dumnezeu, iar Împărăția Lui este deja în noi. Nu avem încă desăvârșirea, dar avem, totuși, în inimile noastre „arvuna Duhului” (II Corinteni 1, 22; 5, 5). ❖

Părintele Adrian Chiriță

CUVIOSUL ANTONIE CEL MARE, IUBITORUL DE PUSTIE

Sfântul Cuvios Antonie cel Mare este unul dintre cei mai mari asceți ai creștinismului și a rămas în istorie drept începătorul vieții monahale. Este prăznuit în Biserica Ortodoxă la 17 ianuarie. De la el începe monahismul de obște în pustia Egiptului.

Născut în satul Coma din Egiptul de Mijloc, în jurul anului 251, dintr-o familie de creștini bogați, la vârsta de 18 ani își pierde părinții. Momentul care i-a deschis calea spre monahism este cel în care aude la biserică cuvântul Mântuitorului din Evanghelie (Matei 19, 21), „de voiești să fii desăvârșit, mergi, vinde avuțiile tale și, venind, urmează Mie”. Sfântul Antonie își împarte averea sa săracilor, iar pe sora sa o încredințează unei comunități de fecioare, retrăgându-se în pustie. La început stă într-o colibă nu foarte departe de localitatea de obârșie, sub ascultarea unui alt ascet din zonă, mai bătrân și mai experimentat. Se luptă să se lepede de toate patimile și slăbiciunile firii omenești, să se depărteze de grija și pofta lumească, pentru a merge pe drumul desăvârșirii. Până la vârsta de 35 de ani își petrece viața ascetică în acea colibă de la marginea satului natal, iar apoi va trăi într-un mormânt părăsit. Alți 20 de ani îi va trăi într-o cetate părăsită, situată pe malul drept al Nilului, la locul numit Ispir.

Pe la anul 312 pornește într-o călătorie de trei zile și trei nopți spre Muntele Kolzim, ce se află în inima deșertului, în partea de est a Egiptului. Aici va întemeia mănăstirea care-i poartă numele până astăzi și pe care în septembrie 2007 un grup de pelerini de la parohia Șerban Vodă a vizitat-o, călăuziți fiind de Părintele Dinu. Fotografiiile din acest articol sunt chiar din acel pelerinaj, de la Mănăstirea Sfântului Antonie.

Până în anul 356, anul plecării Sfântului Antonie din această lume, nu părăsește acest loc decât în două rânduri: o dată pentru a-și vizita ucenicii și a doua oară face o călătorie la Alexandria, pentru a-l

susține pe Sfântul Atanasie cel Mare în lupta sa cu erezia ariană.

Viața sa de asceză și rugăciune de la Muntele Kolzim este tulburată doar de oamenii care vin în număr foarte mare pentru a-i vindeca. Sfântul Antonie le spune că Mântuitorul Iisus Hristos face minuni, Lui să se roage și să-I mulțumească, căci prin credință și rugăciune vor fi izbăviți de Domnul.

Sfântul Antonie cel Mare a fost un mare învățător al călugărilor, Patericul păstrându-ne până azi cuvintele sale pline de înțelepciune și adevăr. Era și un mare văzător cu duhul, căci în timp ce se ruga, a văzut sfârșitul plin de lumină al vieții prietenului său Amun, care trăia la o distanță de 13 zile de mers față de Muntele Kolzim.

Sfântul Atanasie cel Mare, cel care i-a scris viața imediat după adormirea sa, spune că Sfântul Antonie a trăit până la vârsta de 105 ani și că și-a cunoscut mai

dinainte sfârșitul, poruncind ucenicilor săi apropiați să nu dezvăluie nimănui locul în care a fost îngropat. Aceștia au păstrat taina tot restul vieții.

Sfântul Antonie a fost omul sfințeniei, al credinței și al urmării necondiționate a cuvintelor Mântuitorului. De aceea, pentru noi este astăzi un model și o culme a vieții duhovnicești într-o societate în care reperatele morale sunt tot mai puține. Sfântul Antonie cel Mare s-a confruntat și el cu o societate ostilă creștinismului. Tocmai pentru acest motiv este pentru noi un model al păstrării credinței și al afirmării ei, indiferent de timpul în care trăim. Până astăzi el ne arată că sfințenia nu este apanajul unei generații, al unui timp din istorie, ci este răspunsul permanent al creștinului autentic, plin de iubire, credință și fapte bune la iubirea lui Dumnezeu, Creatorul cerului și al pământului. Și nimic nu justifică lipsa de credință prin contextul istoric și social, secularizant și globalizant în care trăim. ❖

Cuvinte din Pateric despre Avva Antonie

❖ Au venit frați la avva Antonie zicând: spune-ne un cuvânt prin care să ne mântuim.
– Ați auzit Scriptura, vă ajunge. Iar ei: și de la tine vrem să auzim, părinte.
– Spune Evanghelia, „Dacă te lovește cineva peste obrazul drept, întinde-i-l și pe celălalt” (Matei 5, 39).
– Nu putem face așa.
– Dacă nu-l puteți întinde și pe celălalt, atunci răbdați măcar unul.
– Nici asta nu putem.
– Dacă nu puteți nici asta, atunci măcar nu răspundeți cu rău pentru rău.

– Nici asta nu putem. Atunci îi spuse bătrânul ucenicului său: fă-le puțină fier-tură, căci sunt neputincioși. Și lor le zise: dacă aia nu puteți, aia nu vreți, ce să vă fac? Trebuie să rugăciuni.

❖ Aveau trei dintre părinți obiceiul ca să vină în fiecare an la avva Antonie. Și doi îl întrebau despre gânduri și despre mântuirea sufletului, unul tăcea mâlc fără să întrebe nimica. Și într-un târziu îi spuse avva Antonie:
– Iată că vii de atâta amar de vreme aici și nu mă întrebi nimic.
– Îmi ajunge că te văd, părinte. ❖

MIHAI EMINESCU - POETUL NEPERECHE AL CULTURII NAȚIONALE

15 ianuarie, ziua de naștere
a lui Mihai Eminescu,
a devenit din anul 2010
și Ziua Culturii Naționale.
Această zi este dedicată cinstirii
tuturor celor care au contribuit
la citorirea spiritualității
și culturii noastre.

Doar 39 de ani a trăit Mihai Eminescu (15 ianuarie 1850-15 iunie 1889), dar a ars ca o flacără și a dat mai ales o poezie și o publicistică de neegalat. Deosebit de inteligent, cu o memorie perfectă, a asimilat mii de cărți din diverse domenii, în special din filosofie. Personalitate extrem de complexă, inegală, așa cum mărturisea și I. L. Caragiale despre el, a fost, este și va fi apreciat, adulat, dar și contestat. Evident, oamenii mari nu sunt întotdeauna înțeleși de ceilalți, căci de cele mai multe ori aceștia nu pot vedea adevărata valoare, pentru că văd lucrurile mici din jurul acestor oameni și nu pot privi întreg tabloul în care aceștia trăiesc, creează și mișcă lumea.

Căutător al lui Dumnezeu

Despre Eminescu s-a afirmat că nu ar fi un poet creștin, din contră, că ar fi un agnostic. Și aceasta pentru că a fost un căutător. Eminescu cercetând și admirând chiar în anumite momente ale vieții sale vechile religii orientale. Nu putem însă scoate din context câteva din versurile sale, căci poetul a fost profund mistic și credincios creștinismului. De mic a trăit într-un mediu atașat valorilor Ortodoxiei. Multe din rudele sale s-au călugărit, iar Mihai Eminescu mergea adesea pe la mănăstiri. Poeziile și publicistica sa au demonstrat că Biserica și credința au fost pentru el valori fără de care personalitatea umană și ființa națională nu pot exista sau evolua.

Un fragment din publicistica lui Mihai Eminescu ne arată rolul activ și special pe care Biserica Ortodoxă l-a avut în istoria poporului român: „Biserica ortodoxă a Răsăritului a luat la români o formă deosebită de aceea a altor Biserici; ea nu e numai o comunitate religioasă, ci totodată națională. (...); la români ea a fost din capul locului o comunitate religioasă care îmblânzea prin iubire inegalitățile sociale și care făcea pentru oameni o datorie din ceea ce, în lumea modernă e un drept. Liniamentele organizării democratice a Bisericii române se arată „ab antiquo” încă. Stând cu alte Biserici în legături formale, nu de subordinație, ea a înlocuit la români, în

timpii cei răi, organizația politică și economică. Astfel întâmpinăm în orașele mari biserici cari aparțineau fiecare la câte o breaslă, iar în Ardeal vedem că ea a devenit totul pentru români: ea organizează și întreține învățământul primar, cel secundar clasic, ba chiar și cel real al poporului. Preotul de acolo n-a învățat numai canoanele, ci și disciplinele economiei de câmp; el e învățător și sfătuitor în interesele morale și materiale, ba chiar în cele juridice, ale poporenilor săi.”

Rolul Bisericii in istoria poporului român

La 14 august 1882, în ziarul Timpul, Mihai Eminescu atrăgea atenția că Biserica a fost arma românului în crearea limbii naționale, a culturii române și menținea unității de neam. Spunea în articolul său: „Desprețuind Biserica noastră națională și înjosind-o, ateii și francmasonii cum sunt toți, ei ne-au lipsit de arma cea mai puternică în lupta națională; disprețuind limba prin împeștriri și prin frazeologie străină, au lovit un al doilea element de unitate; disprețuind datinele drepte și vechi și introducând la noi moravurile statelor în decadență, ei au modificat toată viața noastră publică și privată în așa grad încât românul ajunge a se simți străin în țara sa proprie.

Odinioară o Biserică plină de oameni, toți având frica lui Dumnezeu, toți sperând de la El mântuire și îndreptându-și viețile după învățăturile Lui. Spiritul speculei, al vânătării după avere fără muncă și după plăceri materiale a omorât sufletele. (...) Biserica lui Mateiu Basarab și a lui Varlaam, maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbei și unitatea etnică

a poporului, ea care domnește puternică dincolo de granițele noastre și e azilul de mântuire națională în țări unde românul nu are stat, ce va deveni ea în mâna tagmei patriotice? Peste tot credințele vechi mor, un materialism brutal le ia locul, cultura secolului, mână-n mână cu sărăcia claselor lucrătoare, amenință toată clădirea măreață a civilizației creștine.”

Mărturisiri de credință

Părintele Profesor Arhidiacon Ioan Caraza ne împărtășea în articolul său din ianuarie 2018, intitulat „Mărturisiri ale credinței mântuitoare în viața poetului Mihai Eminescu”, câteva gânduri despre filonul adânc liturgic al operei eminesciene. «Cine ar fi știut să guste mai profund cele zidite de Dumnezeu, ca „cerul senin pe întinsele ape” sau „codrul” pe care îl dorea aproape pentru somnul său cel lin? Căci, poetul simțea că toate acestea nu sunt din întâmplare, nici din neant, ci sunt darurile iubirii veșnice a lui Dumnezeu. Aceste daruri sunt semnul iubirii Sale veșnice, ca Cel plin de Lumină și de viață „precum în cer așa și pe pământ”. De aceea, îngerii din cer îi numesc pe oameni „frați ai lor” în Hristos (Apoc. 12, 10).»

Dor de Eminescu

Să ne aplecăm deci, fie cu puritatea tinereții, fie cu experiența maturității, asupra poeziilor și publicisticii marelui Mihai Eminescu. Să nu uităm că noi suntem cei care putem să le lăsăm copiilor noștri o scumpă moștenire: dragostea de cultură și valorile noastre naționale. Atâta timp cât vom mai recita poeziile lui Eminescu și cât vom vibra la adâncimile ei de emoție și rațiune, vom păstra nealterată și vom duce mai departe cultura și spiritualitatea poporului român. ❖

Răsași asupra mea

*Răsași asupra mea, lumină lină,
Ca-n visul meu ceresc d-odinioară;
O, maică sfântă, pururea fecioară,
În noaptea gândurilor mele vină.*

*Speranța mea tu n-o lăsa să moară
Deși al meu e un noian de vină;
Privirea ta de milă caldă, plină,
Îndurătoare-asupra mea coboară.*

*Străin de toți, pierdut în suferința
Adâncă a nimicniciei mele,
Eu nu mai cred nimic și n-am tărie.*

*Dă-mi tinereța mea, redă-mi credința
Și reapari din cerul tău de stele;
Ca să te-ador de-acum pe veci, Marie!*

SFÂNȚA NINA, CEA ÎNTOCMAI CU APOSTOLII ȘI LUMINĂTOAREA GEORGIEI

Sfânta Nina s-a născut la sfârșitul secolului III în Capadocia, unde locuiau mulți georgieni. Era rudă apropiată a Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, potrivit unui vechi manuscris fiind chiar verișoara acestuia. De aceea, evlavia ei pentru sfântul era mare.

Sfânta Nina s-a născut și a crescut într-o familie fericită de creștini. Tatăl ei, Zabulon, era conducător al gărzii imperiale sub comanda împăratului Maximian (284-305). Mama sa, Suzana, era sora episcopului Ierusalimului, Iuvenalie. Când Sfânta Nina a împlinit 12 ani, Zabulon a hotărât să se facă pustnic. După ce a discutat cu soția sa și a cerut binecuvântarea episcopului Iuvenalie, a plecat în pustie. Suzana a hotărât să își ajute fratele în grija pentru săraci și bolnavi. Nina a fost lăsată sub ascultarea stareței Niofora, care conducea o mănăstire aflată în apropierea Sfântului Mormânt.

Niofora îi vorbea tot timpul Ninei despre viața duhovnicească și o ajuta să sporească pe calea virtuții, iar Nina se întreba adesea ce s-a întâmplat cu cămașa Mântuitorului Hristos. Stareța i-a spus la un moment dat că aceasta se găsește în cetatea Mtskheta din ținutul Iviriei (Georgiei). Astfel, Nina a început să se roage să fie învrednicită să se închine acestui veșmânt sfânt. Într-o noapte a visat că Preasfânta Născătoare de Dumnezeu o binecuvintează și îi dă o cruce făcută din viță-de-vie împletită. Când s-a trezit, a văzut crucea în propriile mâini. Bucuria a copleșit-o, iar lacrimile au început să îi curgă pe obraji. Imediat a mers la episcopul Iuvenalie, cerându-i binecuvântare să plece în Iviria. Acesta, după ce a ascultat descrierea visului și a văzut crucea, i-a dat binecuvântarea și s-a rugat îndelung ca Nina să reușească în drumul pe care Dumnezeu i-l pregătise.

Sfânta Nina a plecat din cetatea Ierusalimului spre Armenia împreună cu alte 30 de fecioare. Printre ele Ripsimia, căutată de către împăratul Dioclețian pentru a se însura cu ea. Pe drum toate sunt capturate și pentru că refuză să renunțe la credința creștină și sunt chinuite și decapitate. Nina a fost singura care a scăpat pentru că reușit să se ascundă. Pomenirea fecioarelor se face în fiecare an la 30 septembrie.

Sfânta Nina ajunge abia în anul 315 în cetatea Mtskheta, după un drum extenuant și multe primejdii. Era o perioadă în care acele zone erau permanent invadate de către perși. Se temea că nu va ajunge acolo unde Dumnezeu a trimis-o. A visat, la un moment dat, un tânăr care îi dădea un sul. Când s-a trezit, a descoperit sulul lângă ea. Acesta conținea versete scripturistice legate de suferință și nădejde. Dumnezeu o îndemna să nu renunțe. În cele din urmă a ajuns în cetatea Urpnisi. Aici a început să învețe limba gruzină. După o lună a observat că toată lumea mergea spre capitala Mtskheta. Era o mare sărbătoare a

Abiatar. Acesta cunoștea tradiția legată de soarta cămășii Mântuitorului Hristos. El i-a spus Sfintei Nina că această cămașă a fost îngropată odată cu sora celui care a obținut-o. În momentul în care fratele ei i-a arătat cămașa Mântuitorului, ea a strâns-o în brațe, a suspinat îndelung și a murit. Nimeni nu a putut să îi deprindă veșmântul din mâini. Abiatar i-a mai spus Ninei că mormântul fetei s-ar afla în apropiere de un cedru falnic din centrul grădinii împărătești. Sfânta Nina a plecat să se roage acolo. În timpul nopții, a avut o vedenie. A văzut un stol de păsări negre venind și spălându-se într-un râu din apropiere. Apoi, după ce s-au curățat și s-au făcut albe ca neaua, au venit și s-au așezat în ramurile cedrului și au cântat imne liturgice. Sfânta a înțeles că aici vrea Dumnezeu să fie zidită prima biserică. Păsările simbolizau sufletele celorbotezați care își uneau glasurile în cântări de laudă. Cedrul a fost tăiat, iar cele șase ramuri pe care le avea au fost transformate în piloni de susținere a noii biserici. Tulpina a fost așezată în centru de către un înger și nimeni nu a putut să o miște din locul în care era inițial. Din tulpina cedrului izvorăște și acum un mir deosebit, care vindecă multe boli. Biserica a fost închinată Sfinților Apostoli, fiind numită Svetițhovel (Stâlpul făcător de viață). În prezent, a fost restaurată.

Pe 14 ianuarie 338, Sfânta Nina a trecut la Domnul. Rugămintea finală a fost ca trupul să nu îi fie mutat din ultima provincie în care propovăduise. Comunitatea săracă din Kaheti a dobândit astfel un dar neprețuit. Oamenii au încercat să îi ia moaștele cu forța și să le mute în Mtskheta, dar nu i-au putut urni trupul. Resemnându-se, împăratul și nobilii au zidit o biserică în localitate și au continuat lucrarea de încreștinare a populației. Munca sfintei nu fusese în zadar. ❖

idolilor. Sfânta Nina s-a furișat în apropierea statuii zeului Armazi și s-a rugat lui Dumnezeu să fie distrus acest chip al minciunii. S-a pornit o furtună mare, iar templul și statuia au fost dărâmate de grindină.

Prima familie convertită a fost cea la care Sfânta Nina locuia: a vindecat-o pe Anastasia, care era stearpă. A continuat să facă minuni și a început să propovăduiască Evanghelia în popor. A vindecat-o și pe soția împăratului, care era demonizată.

Dar împăratul Mirian ura creștinismul. Într-o zi, fiind la vânătoare, la un moment dat a început o furtună puternică, iar un fulger i-a luat vederea și tunetele i-au alungat pe toți cei care îl însoțeau. Rămas singur, speriat, se roagă zeilor săi, fără folos însă. Amintindu-și de Nina a început să se roage lui Hristos. Vederea i-a revenit, iar furtuna s-a potolit! Smerit, îi cere iertare sfintei și se botează. Apoi, a trimis emisari împăratului Constantin cel Mare, pentru a-i cere un episcop și câțiva preoți pentru creștinarea poporului său. Sfântul Împărat Constantin îl trimite pe arhiepiscopul Antiohiei, Eustatie. Astfel a început creștinarea Iviriei.

Printre persoanele convertite la creștinism s-a aflat și întâistătătorul sinagogii din cetate,

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 12-19 IANUARIE 2020

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 12 ianuarie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Botezul Domnului (Începutul propovăduirii Domnului) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 15 ianuarie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sf. Liturghie Sf. Maslu
Vineri 17 ianuarie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sf. Liturghie Vecernie, Acatist
Miercuri 18 ianuarie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 18 ⁰⁰ -18 ³⁰	Sf. Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți Vecernie
Duminică 19 ianuarie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproși) - Utrenia, Sf. Liturghie